

METODART

■ FRANCISCA MOMPÓ

La pintura en certa manera salva el gènere humà, genera emoció, reflexió, enriqueix, motiva per viure serenament.

FRANCISCA MOMPÓ

Hi ha un aspecte en el món quotidià de Francisca Mompó que crida l'atenció: l'espai on pensa i pinta els seus quadres. És l'estudi en què van treballar Rafael Solbes i Manuel Valdés, quan van ser Equip Crònica. Allí va treballar també la nostra pintora, quan Manuel Valdés ja firmava la seua obra com a Valdés, i allí va continuar treballant, quan Manolo es va traslladar a Nova York.

Però aquesta herència no es va reduir al lloc. Potser per tractar-se d'un lloc poderós, amb una càrrega de vivències plàstiques tan forta que resultava impossible d'eliminar. Per això Francisca Mompó continua una llarga trajectòria *popartística*, tan arrelada al territori valencià.

I quina és l'aportació de Francisca Mompó? Què té la seua pintura que no tinga la resta de la producció *popera*? La majoria dels estudiosos coincideix a dir que conjuga l'expressivitat, dins d'un ordre. I ella mateixa confessa que el seu estil es troba en el primitiu pop art, en tant que va servir de pont entre la tradició abstracta i la figuració contemporània. I amb aquesta declaració de principis no fa sinó recordar-nos els seus començaments abstractes, el seu interès per la matèria i el gest. «Es tracta de conciliar situacions d'objectes i persones amb elements formals d'absoluta arrel abstracta, informalista o geomètrica». Quasi res! Encara sort que, al final, la lectura li pot resultar més aviat fàcil a l'espectador.

I és que «Francisca Mompó torna constantment al lloc del crim», assegurava Carlos Pérez, a finals de 1999, amb motiu de la mostra «Encàustiques», presentada al castell de Requena. I la mateixa autora li ho confessava a Martí Domínguez en *El País*: «No t'enganyes. El pintor ha d'anar a la font! Alla on tu t'estàs no vindrà res a buscar-te. Jo no tinc res a descobrir al carrer del Túria! Això és una visió idealista de l'art... Els pintors sempre busquem l'auxili de les avantguardes. Després ho dus al teu registre. El treball d'un pintor és de corredor de fons, és un llarg procés de maduració, que va entenent quins són els grans èxits de l'avantguarda artística del moment i estirant del fil.»

En els seus començaments hi ha –sembla que de manera clara– la seua reflexió sobre els diferents accents *popartístics* que en el món –món occidental, més aviat– s'han esdevingut. Per la meua part –dit siga amb tot el risc que calga–, em sembla oportú afegir-li algunes

Francisca Mompó. *Periodisme ambiental*, 2010. Sèrie «Botànic». Guaix, collage sobre paper, 70 x 100 cm.

**«FRANCISCA MOMPÓ CONJUGA
L'EXPRESSIVITAT, DINS D'UN ORDRE.
I ELLA MATEIXA CONFESSA QUE EL SEU
ESTIL ES TROBA EN EL PRIMITIU POP ART»**

influències –bones, per descomptat– més, com ara les del Dada, Arroyo i Adami, Linder i Condo, com també les d'altres creadors més o menys narratius.

La pintura de Francisca Mompó és àmplia en suggeriments, alhora que es manifesta amb la suficient ambigüitat per propiciar múltiples lectures. Vaja, que, com dirien els semiòtics, ens trobem davant d'una obra polisèmica. I això és bo? Això és boníssim, ja que –a l'hora de contemplar-la– provoca reflexions diferents i diferenciades, personals i intransferibles. I això, tal com està el panorama reflexiu, s'ha d'agrair.

RAFAEL PRATS RIVELLES
Crític d'art (València)

■ MIRA BERNABEU

El treball artístic de Mira Bernabeu des de mitjan dècada dels noranta pot dividir-se en dos grans grups de sèries, representatives al seu torn de maneres complementàries d'entendre la qüestió artística, és a dir, d'una banda vinculada a la tradició de la representació de la realitat i, d'una altra, generadora de noves maneres de construir-la, en la línia dels nous comportaments de l'art visual que escorcolla en les ciències socials una manera d'acceptació en el terreny polític. D'entre aquestes, la més extensa inclou el subtítol *Mise en scène* com un leitmotiv genèric que relaciona l'art i, per derivació, la fotografia amb el teatre i les normes de comportament social. L'altra, sorgida de manera espontània i ja consolidada en aquesta última dècada, pren el concepte de panorama com a base sobre la qual atendre diferents realitats deslocalitzades.

La manera com ambdós tipus de sèries prenen forma es pot veure, així mateix, com una actitud complementària que repassa tant els aspectes generals com els particulars, el tot i les parts. Les posades en escena responen a produccions fotogràfiques i videogràfiques molt elaborades compostes per escenografies complexes, de vegades barroques i que solen contenir una riquesa de referències que obliga a detenir-se en la imatge fixa o visionar el vídeo com qui desgranara informació a partir d'un nucli concentrat. Els panorames, per la seua banda, descomponen la concreció de les escenografies per mostrar-se com un col·lectiu format per una successió d'individualitats. Entren en joc els detalls, que es descontextualitzen del seu àmbit, i sorgeixen retrats d'individus analitzats com a estudis de cas quasi clínics, realçats per l'ús de peus de foto individualitzats.

En tots dos casos, des d'ambdues posicions, la intenció de l'artista és analit-

zar la totalitat del tema tractat, incloent-hi en el procés entrevistes als participants, autèntica memòria oral d'un moment reconduïda com a veu en *off* testimonial dels vídeos. En aquests, les càmeres literalment recorren les escenografies i els models com una mirada inquisitiva i *voyeur* que s'atura en els detalls i es pregunta el perquè

de la seua presència allí, de la mateixa manera com l'espectador qüestiona tot l'entramat escenogràfic o se sorprèn de la convocatòria de tots aquells que han estat retratats, partícips en bloc d'una performance col·lectiva.

En la seua posada en escena *La genealogia de la consciència III*, un grup de personatges, vestits de fosc i abillats amb màscares blanques, ocupen un jardí públic amb reminiscències d'àgora romana, mentre representen diferents escenes sobre el comportament social des de l'individual, en relació sempre amb el comunitari. En

aquesta sèrie d'imatges emergeixen clares referències al tira i afluixa constant que s'estableix entre minories socials, la massa acrítica i el poder polític.

ÁLVARO DE LOS ÁNGELES

Crític d'art. Professor del Departament de Comunicació Audiovisual de la Universitat Politècnica de València

«LA INTENCIÓ DE L'ARTISTA
ÉS ANALITZAR LA TOTALITAT
DEL TEMA TRACTAT,
INCLOENT-HI EN EL
PROCÉS ENTREVISTES ALS
PARTICIPANTS, AUTÈNTICA
MEMÒRIA ORAL D'UN
MOMENT RECONDUÏDA COM
A VEU EN 'OFF' TESTIMONIAL
DELS VÍDEOS»

Mira Bernabeu, 2010. Imatges extretes de la sèrie «La genealogia de la consciència».

Biopolítica

La genealogía d

transversal

e la consciència

Expectatives i vol

La genealogia d

luntats homínides

e la consciència